T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2017/142
KARAR NO : 2017/424
KARAR TR : 10.07.2017

ÖZET : Engelli atletizm sporu yapan davcıya sağ diz üstü eklemli koşu protezi kullanması gerekliliği yönünde verilen heyet raporu üzerine, ödenen protez bedelinin iadesi isteminin, bedeli karşılanmayan diğer tıbbi malzemeler listesinde yer aldığından bahisle, reddine ilişkin işlemin iptali ile 63.750,00 TL fatura bedelinin başvuru tarihinden itibaren hesaplanacak yasal faiziyle birlikte ödenmesi istemiyle açtığı davanın, İDARİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerekti hk.

-
-
-
-
-
-
-
-

K A R A R

-
-
-

Davacı : Y.Y.
Vekili : Av. A. Ö.
Davalı : Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı
Vekili : Av. S. K.

O L A Y : Davacı vekili dava dilekçesinde özetle; davacının Türk Silahlı Kuvvetlerinde J.Uzm.Çvş olarak görev yaparken, 21.7.2007 tarihinde bölücü terör örgütü mensuplarınca düzenlenen mayına basması sonucu sağ ayağını diz üzerinden, sol kolunu dirsek üzerinden ve sağ kolunu ise dirsek altından kaybetmesi üzerine kendisine 11.4.2008 tarihinde "maluldür" raporu verildiğini; 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu kapsamında vazife malullüğü hükümleri uygulandığını ve maaş bağlandığını, engelli atletizm sporu yapan davacıya sağ diz üstü eklemli koşu protezi kullanması gerekliliği yönünde verilen heyet raporu üzerine protez bedelinin ödenmesi istemiyle davalı idareye başvuruda bulunulduğunu; ancak sözkonusu protezin bedeli karşılanmayan diğer tıbbi malzemeler listesinde yer aldığından bahisle bedelinin ödenmesine ilişkin istemin reddi yönünde işlem tesis edildiğini ileri sürerek, tesis edilen işlemin iptali ile 63.750,00 TL fatura bedelinin başvuru tarihinden itibaren hesaplanacak yasal faiziyle birlikte ödenmesi istemiyle idari yargıda dava açmıştır.

Ankara 17. İdare Mahkemesi: 22.9.2014 gün ve E:2013/1522, K:2014/878 sayı ile, Anayasa'nın 125. maddesinin son fıkrasında yer alan hüküm uyarınca davacıya sağlık kurulu raporu uyarınca yapılan protez bedelinin ödenmesi gerektiği; bu durumda, Anayasanın 5. maddesinde düzenlenen, Devletin görevleri arasında insanın maddi ve manevi varlığının gelişmesi için gerekli şartları hazırlama görevinin bulunması dikkate alındığında, 3713 sayılı Kanuna göre aylık bağlanan malullerin, sağlık kurulu raporuyla ihtiyaç duydukları belirlenen her türlü ortez/protezin herhangi bir kısıtlama getirilmeksizin Sosyal Güvenlik Kurumu'nca karşılanması gerektiği açık olup, dava konusu işlemde hukuka uyarlık bulunmadığı gerekçesiyle, dava konusu işlemin iptaline, davacının ödediği protez bedelinin idareye başvuru tarihi olan 10.10.2013 tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte davacıya ödenmesine karar vermiş, bu karar davalı idare vekili tarafından temyiz edilmiştir.

Danıştay Onbeşinci Daire: 26.05.2015 gün ve E:2015/3607, K:2015/3231 sayı ile, uyuşmazlık konusu protezin 15/01/2010'dan sonra 24/04/2013 tarihinde satın alınmış olması nedeniyle bedelinin ödenmemesine ilişkin işlemin iptali istemiyle açılan davanın görüm ve çözümünde adli yargı görevli bulunduğundan, davanın görev yönünden reddine karar verilmesi gerekmekte iken, davayı esastan inceleyerek, dava konusu işlemin iptali ve protez bedeli yönünden istemin kabulü yolunda verilen İdare Mahkemesi kararında hukuka uygunluk bulunmadığı; bu nedenlerle, 2577 sayılı Kanunun 49. maddesi uyarınca davalının temyiz isteminin kabulü ile mahkeme kararının bozulmasına karar vermiştir.

ANKARA 17. İDARE MAHKEMESİ: 11.11.2015 gün ve E:2015/2636, K:2015/1686 sayı ile, bozma ilamına uyularak, kamu personelinin sağlık hizmetlerinin 14/1/2010 tarihi itibariyle Sosyal Güvenlik Kurumuna devredilmesi sonucunda 5510 sayılı Kanun, kamu personeli ve bunların emeklileri yönünden 14/1/2010 tarihi itibariyle bütünüyle uygulanabilir hale gelmiş olup; kamu personeli ve emeklilerinin 14/1/2010 tarihine kadar (bu tarih dahil) almış olduğu sağlık hizmetlerinin bedelinin ödenmemesinden kaynaklanan uyuşmazlıkların, kamu personeli ve emeklileri yönünden ayrım yapılmaksızın idari yargıda; bu tarihten sonra, yani kamu personelinin ve emeklileri hakkında 5510 sayılı Kanunun

bütünüyle uygulanmaya başlamasından sonraki süreçte ortaya çıkan uyuşmazlıkların, düzenleyici işlemler hariç aynı Kanunun 101. maddesi uyarınca adli yargı yerinde görülmesi gerektiği; bu nedenle, uyuşmazlık konusu protezin 15/01/2010'dan sonra 24/04/2013 tarihinde satın alınmış olması nedeniyle bedelinin ödenmemesine ilişkin işlemin iptali istemiyle açılan davanın görüm ve çözümünde adli yargı görevli bulunduğu gerekçesiyle davanın görev yönünden reddine karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir.

Davacı vekili bu kez, aynı istemle adli yargı yerinde dava açmıştır.

ANKARA 8. İŞ MAHKEMESİ: 1.2016 gün ve E:2015/1051, K:2016/1 sayı ile, dava 506 Sayılı Yasa'nın 140, 5510 Sayılı Yasa'nın 102. maddesi de gözetilerek; Sosyal Güvenlik Kurumu Ankara Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğünün davacı aleyhine tesis ettiği idari işlemin iptali istemine ilişkin olup, uyuşmazlığın çözüm yeri İdari Yargı olduğundan davanın usulden reddine karar vermiş, bu karar davalı idare vekili tarafından temyiz edilmiştir.

Yargıtay 10. Hukuk Dairesi: 13.10.2016 gün ve E:2016/5168, K:2016/12423 sayı ile, dosyadaki yazılara, hükmün Dairemizce de benimsenmiş bulunan yasal ve hukuksal gerekçeleriyle dayanağı maddî delillere ve özellikle bu delillerin takdirinde bir isabetsizlik görülmemesine göre, yerinde bulunmayan bütün temyiz itirazlarının reddiyle usûl ve kanuna uygun olan hükmün onanmasına karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir.

Davacı vekili idari ve adli yargı yerlerince verilmiş olan görevsizlik kararları nedeniyle oluştuğunu ileri sürdüğü olumsuz görev uyuşmazlığının giderilmesi istemiyle başvuruda bulunmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE:

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Nuri NECİPOĞLU'nun Başkanlığında, Üyeler: Ali ÇOLAK, Ahmet Tevfik ERGİNBAY, Suna TÜRE, Alaittin Ali ÖĞÜŞ, Birgül KURT ve Turgay Tuncay VARLI'nın katılımlarıyla yapılan 10.07.2017 günlü toplantısında:

1-İLK İNCELEME:Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; adli ve idari yargı yerleri arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde öngörülen biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, idari ve adli yargı dosyalarının 15. maddede belirtilen yönteme uygun olarak davacının istemi üzerine son görevsizlik kararını veren mahkemece Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin işlemlerde herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Gülşen AKAR PEHLİVAN'ın, davanın çözümünde idari yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, engelli atletizm sporu yapan davcıya sağ diz üstü eklemli koşu protezi kullanması gerekliliği yönünde verilen heyet raporu üzerine, ödenen protez bedelinin iadesi isteminin, bedeli karşılanmayan diğer tıbbi malzemeler listesinde yer aldığından bahisle, reddine ilişkin işlemin iptali ile 63.750,00 TL fatura bedelinin başvuru tarihinden itibaren hesaplanacak yasal faiziyle birlikte ödenmesi istemiyle açılmıştır.

Dava dosyasının incelenmesinden; Türk Silahlı Kuvvetleri'nde J.Uzm.Çvş olarak görev yaparken, 21.07.2007 tarihinde bölücü terör örgütü mensuplarınca döşenen mayına basması sonucu sağ ayağını diz üzerinden, sol kolunu dirsek üzerinden, sağ kolunu ise dirsek altından kaybeden davacı hakkında, maluliyet derecesinin 1.derece olduğu tespit edilerek, 11.4.2008 tarihinde "maluldür" raporu verildiği ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu kapsamında vazife malullüğü hükümlerinin uygulandığı, davacının Kara Kuvvetleri Gücü Spor Kulübü'nün bedensel engelli atletizm dalında lisanslı sporcu olarak spor yapmaya devam ettiği, aktif olarak engelli atletizm sporunu yapabilmek amacıyla Başkent Üniversitesi Hastanesi'nce 07.03.2013 tarih ve 2013/17358 sayılı olarak düzenlenen sağlık raporunda sağ diz üstü eklemli koşu protezi kullanması gerektiğine karar verildiği, 24.04.2013 tarihli fatura ile 01.06.2013 tarihinde spor protez bedelinin ödenmesi istemiyle yapılan başvurunun "bu malzemenin Sağlık Uygulama Tebliği (SUT) ek-3/B-2 listesinde (Kurumca Bedeli Karşılanmayan Diğer Tıbbi Malzemeler) yer aldığı nedeniyle reddi üzerine bu işlemin iptali ve fatura bedelinin başvuru tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte ödenmesi istemiyle bakılan davanın açıldığı anlaşılmıştır.

31.5.2006 tarih ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu 506, 1479, 2925, 2926 ve 5434 sayılı Kanunlar kapsamındaki hizmet akdine göre ücretle çalışanlar (Sosyal Sigortalılar), kendi hesabına çalışanlar (Bağ-Kur'lular), tarımda kendi adına ve hesabına çalışanlar (Tarım Bağ-Kur'luları), tarım işlerinde ücretle çalışanlar, (Tarım sigortalıları), devlet memurları ve diğer kamu görevlilerini (Emekli Sandığı İştirakçileri), geçici maddelerle korunan haklar dışında, sosyal güvenlik ve sağlık hizmetleri yönünden yeni bir sisteme tabi tutmuş, beş farklı emeklilik rejimini aktüeryal olarak hak ve hükümlülükler yönünden tek bir sosyal güvenlik sistemi altında toplamıştır. 5510 sayılı Kanunun iptali amacıyla açılan davada Anayasa Mahkemesi, 15.12.2006 tarih ve E: 2006/111, K: 2006/112 sayılı kararıyla, anılan Kanunun birçok maddesi ile birlikte, bu Kanunun yürürlük tarihinden önce 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanunu hükümlerine tabi olarak görev yapmakta olan memurlar ve diğer kamu görevlilerini diğer sigortalılarla aynı sisteme tabi kılan (başta 4/c maddesi) hükümlerin iptaline karar vermiş; bu karardan sonra kabul edilen 17.04.2008 tarih ve 5754 sayılı Kanunla 5510 sayılı Kanunda düzenlemeler yapılmış ve anılan Kanuna eklenen Geçici 1 inci ve Geçici 4 üncü maddelerle, 5754 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği 1 Ekim 2008 tarihinden önce 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında olanlar (memurlar ile diğer kamu görevlileri) ile bunların dul ve yetimleri hakkında, bu Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre işlem yapılacağı hüküm altına alınmıştır. 5754 sayılı Kanunun kimi hükümlerinin iptali istemiyle açılan dava Anayasa Mahkemesi'nin 30.3.2011 tarih ve E: 2008/56, K:2011/58 sayılı kararı ile reddedilmiştir.

5510 sayılı Kanunun 101 nci maddesinde yer alan "…bu Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıklar İş Mahkemelerinde görülür." bölümünün iptali istemiyle yapılan itiraz başvurusunda Anayasa Mahkemesi, 22.12.2011 tarih ve E: 2010/65, K: 2011/169 sayılı kararıyla (RG. 25.1.2012, Sayı: 28184) davayı redle sonuçlandırmakla birlikte; söz konusu kararın Mahkememiz önündeki uyuşmazlığa ışık tutacak şekilde şu gerekçeye

dayandırmıştır: "…5754 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden önce memur ve diğer kamu görevlisi olarak çalışmakta olanlar, evvelce olduğu gibi 5434 sayılı Kanun hükümlerine tabi olacaklar ve bunların emeklileri bakımından da aynı Kanun hükümleri uygulanmaya devam edecek; ancak 5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden sonra memur ve diğer kamu görevlileri olarak çalışmaya başlayanlar ise 5510 sayılı Kanunun 4/c maddesi uyarınca, bu Kanun hükümlerine tabi sigortalı sayılacak ve haklarında 5434 sayılı Kanun değil, 5510 sayılı Kanun'un öngördüğü kural ve esaslar uygulanacak; ihtilaf halinde de adli yargı görevli bulunacaktır. 5754 sayılı Kanunun yürürlüğüyle birlikte, artık Sosyal Sigortacılık esasına göre faaliyet gösteren ve yaptığı, tesis ettiği işlem ve muameleler idari işlem sayılamayacak bir sosyal güvenlik kurumunun varlığından söz etmek gerekli bulunmaktadır. 5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden önce iştirakçisi sıfatıyla çalışmakta olan memurlar ve diğer kamu görevlileri ile emekli sıfatıyla 5434 sayılı Kanun'a göre emekli, dul ve yetim aylığı almakta olanlar ve ayrıca memurlar ve diğer kamu görevlilerinden ileride emekliliğe hak kazanacaklar yönünden ise Sosyal Güvenlik Kurumu'nun tesis edeceği işlem ve yapacağı muameleler idari işlem niteliğini korumaya devam edecek, bunlara ilişkin ihtilaflarda da evvelce olduğu gibi idari yargı görevli olmaya devam edecektir. Bu bakımdan 5510 sayılı Kanunun yürürlüğünden sonra, prim esasına dayalı yani sistemin içeriği ve Kanun kapsamındaki iş ve işlemlerin niteliği göz önünde bulundurulduğunda, itiraz konusu kuralla, yargılamanın bütünlüğü ve uzman mahkeme olması nedeniyle Kanun hükümlerinin uygulanması ile ortaya çıkan uyuşmazlıkların çözümünde iş mahkemelerinin görevlendirilmesinde Anayasa'ya aykırılık görülmemiştir. Ancak, yukarıda açıklandığı üzere 5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden önce statüde bulanan memurlar ve diğer kamu görevlileri ile ilgili sosyal güvenlik mevzuatının uygulanmasından doğan idari işlem ve idari eylem niteliğindeki uyuşmazlıklarda idari yargının görevinin devam edeceği açıktır…"

Yukarıda sözü edilen mevzuat hükümlerinin ve Anayasa Mahkemesi kararının birlikte değerlendirilmesinden, 5510 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden önce memur ve diğer kamu görevlisi olarak çalışmakta olanlar, daha önce olduğu üzere 5434 sayılı Kanun hükümlerine tabi olacakları gibi bunların emeklilikleri bakımından da aynı Kanun hükümlerinin uygulanmaya devam edileceği; ancak, bu Kanunun yürürlüğe girmesinden sonra memur ve diğer kamu görevlisi olarak çalışmaya başlayanların ise 5510 sayılı Kanunun 4/c maddesi uyarınca, bu Kanun hükümlerine tabi sigortalı sayılacağı ve haklarında 5434 sayılı Kanunun değil 5510 sayılı Kanunun öngördüğü kural ve esasların uygulanacağı dolayısıyla ihtilafların da adli yargı yerinde çözümleneceği açıktır.

Kaldı ki; T.C. Anayasası'nın 158.maddesindeki "…diğer mahkemelerle, Anayasa Mahkemesi arasındaki görev uyuşmazlıklarında Anayasa Mahkemesi'nin kararı esas alınır " hükmü uyarınca Anayasa Mahkemesi kararının bu uyuşmazlığın çözümünde esas alınacağı tartışmasızdır.

Bu durumda, 5510 sayılı Yasanın yürürlüğe girmesinden önce iştirakçi sıfatıyla çalışmakta olan memurlar ve diğer kamu görevlileri ile emekli sıfatıyla 5434 sayılı Kanuna göre emekli, dul ve yetim aylığı almakta olanlar ve ayrıca memurlar ve diğer kamu görevlilerinden ileride emekliliğe hak kazanacaklar yönünden Sosyal Güvenlik Kurumunca tesis edilen işlem ve yapacağı muamelelerin "idari işlem" ve "idari eylem" niteliğini korumaya devam edeceği, dolayısıyla, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 2/1-a maddesinde belirtilen idari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan iptal davaları ve tam yargı davaları kapsamında bulunan, 5754 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden önce devredilen T.C. Emekli Sandığı Genel Müdürlüğünden 2330 sayılı Kanun kapsamında aylık alan davacı tarafından sağlık kurulu raporu ile temini gerekli görülen sağ dizüstü eklemli koşu protezi bedelinin tahsili için açılan davanın, görüm ve çözümünün idari yargı yerinde görüleceği sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, Ankara 17. İdare Mahkemesince verilen 5.11.2015 gün ve E:2015/2636, K:2015/1686 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç :Davanın çözümünde İDARİ YARGININ görevli olduğuna, Ankara 17. İdare Mahkemesince verilen 5.11.2015 gün ve E:2015/2636, K:2015/1686 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 10.07.2017 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Nuri NECİPOĞLU	Ali ÇOLAK	Ahmet Tevfik ERGİNBAY	Suna TÜRE

Üye	Üye	Üye
Alaittin Ali ÖĞÜŞ	Birgül KURT	Turgay Tuncay VARLI